

IMPRESINDIBLES

Propostes Educatives
pel 8M

USTEC·STES
IAC

MANIFEST

Imprescindibles, 8 de març, Dia de la Dona Treballadora

Enguany us presentem un material on hem volgut donar veu, sense excepcions, a **les dones, totes elles imprescindibles**.

Aquest 8 de març de 2024, Dia de la Dona Treballadora, és un dia reivindicatiu i de vaga feminista laboral, de cures, de consum i estudiantil. Per això, sortim al carrer fruit de la lluita liderada pels col·lectius feministes autoorganitzats, juntament amb el sindicalisme combatiu i com a via per avançar en les nostres llibertats i drets laborals, perquè des del sindicat USTEC·STEs (IAC) i des de la secretaria de la dona hi creiem fermament i actuem per fer-ho possible.

Sortim al carrer per **denunciar les polítiques i campanyes institucionals** que són insuficients o sovint partidàries de la mateixa ideologia patriarcal. Nosaltres patim diàriament la no derogació de les reformes laborals, la precarietat i l'atur, la privatització de la sanitat i dels serveis públics, la llei d'estrangeria, la discriminació, la xenofòbia, el racisme i la violència institucional i masclista.

A més, una de les lluites aquest 8M és parar el genocidi exercit per Israel a la franja de Gaza. Un conflicte bèl·lic iniciat el 7 d'octubre del 23 en el que ja es poden comptar més de 26.000 víctimes. El 7 de febrer, com a sindicat, des de la vessant educativa i feminista, ja vam secundar la vaga per demanar l'alto el foc. En la mateixa línia, també som al programa Desmilitaritzem l'educació. **Reclamem la justícia social i desenvolupar la cultura de la pau per a tots els pobles arreu del món**. Cal acabar amb les opressions i la violència i poder tenir vides dignes per a totes.

Aquest febrer també s'ha visibilitzat la lluita de la pagesia. Una lluita d'un sector molt castigat, que ha ocupat les carreteres amb els tractors arreu de l'estat per protestar per l'encariment dels costos de producció, la baixa producció per la sequera, l'excessiva burocràcia i la competència deslleial amb productes d'altres països. Les dones ens hi sumem. **La terra és vida i sense la terra no hi ha futur**.

Així que aquest 8M reivindicuem que som imprescindibles. Per continuar-hi sent, **cal combatre les desigualtats que afecten de manera diferent homes i dones**. La feminització de la pobresa, l'analfabetisme i les violències envers les dones encara estan lluny de ser erradicades. L'educació, el poder judicial, els mitjans de comunicació, els estaments judicials, la convivència social i familiar, la cultura i les religions continuen impregnades d'un sistema jeràrquic, patriarcal i heteronormatiu que basa les seves estructures en un repartiment de poder desigual.

El sostre de vidre imposat des que naixem per la mera condició de gènere, el menysteniment dels nostres sabers i experiències i espais plens de desigualtats són fets que posen en relleu **la injustícia i imparitat i condueixen a precarietats laborals i altres violències més explícites:** violacions, maltractaments, homicidis, persecucions als mitjans pels càrrecs que ocupem i violències estètiques, obstètriques i LGTB-fòbiques.

El sindicalisme combatiu i el moviment feminista autoorganitzat seguim en la línia d'aturar el neoliberalisme que estratifica i empobreix la societat; una societat patriarcal i capitalista amb accentuació femenina. Som imprescindibles, però ens cal demostrar força davant el menysteniment que patim. **Necessitem paraitzar l'activitat econòmica i social, no només el productiu de les empreses, sinó el de cures i serveis.**

Aprofitem per recordar l'aturada del moviment feminista a Euskadi el passat novembre per reivindicar el dret a les cures, gràcies, companyes. Les imprescindibles, a part de més precaritzades, assumim doble tasca. D'una banda, la remunerada i, de l'altra, la domèstica. Les xifres mostren, en l'àmbit estatal, que les dones assumeixen un 77,5% de les feines a casa, enfront dels homes que no arriben a assumir-ne un terç.

I a l'educació pública què està passant?

Amb els canvis constants curriculars i el degoteig de retallades cronificades cada cop hi ha **més pressió a les aules** per falta d'òptims recursos humans, econòmics i per l'externalització de serveis.

La figura COCOBE, amb 3 càrrecs en 1, serveix per tapar la poca dedicació i posa altre cop a **segon pla la coeducació**. Lluny de ser un potenciador com un netejador 3 en 1, la figura dilueix la importància dels 3 càrrecs. Amb aquest enfocament queda lluny la coeducació que tant hem reclamat des de fa anys als centres.

A més, des que es van implantar la LEC existeix una perversió en el desplegament dels decrets per la possibilitat de recol·locació de places a mida per procés d'entrevista. Aquesta forma d'obtenció de places dista d'un procés de selecció pública que s'ha de basar en la capacitat, objectivitat, igualtat i meritació. **El procés de tria "a dit" pot excloure les embarassades i les que gaudeixen de permisos o reduccions.** Amb aquesta praxi, a més, es perd també el funcionament horitzontal dels claustres. Moltes vegades s'actua com a centres amb una part de la gestió privada.

També reclamem, dins els centres públics, **dignificar la feina del personal docent i del personal laboral i no dividir tant els col·lectius**. Cal combatre discriminacions com que el col·lectiu interí sense vacant no cobri a l'estiu i que el PAE estigui sotmès a un conveni col·lectiu obsolet que no reconeix el grup professional que pertocaria. Demanem la reclassificació de les categories per justícia i legitimitat, així com el complement de productivitat per a tot el personal laboral, perquè condiona les retribucions a una valoració subjectiva i jerarquitzada i contribueix a la submissió del personal laboral.

La pèrdua del poder adquisitiu encara s'accentua més en alguns permisos d'infantament o reduccions de jornada i es dificulta la reinserció laboral. Som un col·lectiu feminitzat i les dades mostren que som les dones qui més reduccions i permisos agafem per tal de conciliar. Per tant, **encara ens afecta més la pèrdua de poder adquisitiu** que en general patim els i les professionals del Departament d'Educació.

Què volem?

Volem **pressupostos per a l'educació, sanitat i serveis públics** en comptes de subvencionar el negoci de les guerres. Cal aturar també l'augment de l'odi, el racisme i el feixisme. Apostem per **la inclusió i la resolució de conflictes per vies no violentes i antipatriarcal**s.

Reivindiquem i procurem des del camp sindical incidir en **l'aplicació de la perspectiva de gènere**. Calen mesures que permetin la conciliació laboral i familiar. Cal avançar en ampliar els permisos retribuïts per la cura familiar i que el dret a la conciliació sigui efectiu i real. Com a sindicat USTEC·STEs (IAC) vam aconseguir que les mares lactants que participen del procés d'oposició puguin sortir a alletar mentre fan la prova i poder recuperar el temps. També tenim vies judicials obertes com ara assolir que les famílies monoparentals gaudeixin de les 32 setmanes de maternitat, una batalla on han de participar els partits polítics i el govern per legislar una realitat familiar cada vegada més present.

Imprescindibles i unides totes, trenquem cadenes i sostres. Cap imprescindible en l'oblit. Cal sortir als carrers ben alçades i empoderades.

Des del sindicat USTEC·STEs (IAC) i la secretaria de la dona us animem a participar, el 8 de març, de les manifestacions en aquesta jornada de vaga general feminista, estudiantil, de cures i de consum.

**AUTOORGANITZADES I UNIDES SEMPRE!
UNA LLUITA PER TOTES
LES IMPRESCINDIBLES
QUE REBUTGEM UNA SOCIETAT
PATRIARCAL I DESIGUAL.**

ACTIVITATS

Seguidament us presentem un **recull d'activitats** adreçades a totes les etapes educatives que giren al voltant del mateix eix: **imprescindibles**. Imprescindibles són totes les dones que ens envolten, sostenen la vida i ens cuiden.

INFANTIL

PRIMÀRIA

SECUNDÀRIA

FP

MATERIAL DE SUPORT

CICLE INICIAL

CICLE MITJÀ

CICLE SUPERIOR

IMPREScindIBLES. QUI ENS CUIDA?

En context del 8M es plantegen les preguntes qui em cuida i **què vol dir la paraula IMPREScindIBLE**. Aquesta proposta planteja el repte de fer un **recull fotogràfic** al llarg d'un dia de les persones que tenen cura de cada infant de l'aula. Per, finalment, extreure la conclusió que el **gènere** té un paper fonamental en el sistema de cures.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

- Recollir dades i organitzar-les en una taula de doble entrada.
- Analitzar les dades i extreure conclusions senzilles ajustades a l'edat.
- Ampliar el lèxic i el vocabulari d'ús de l'aula.
- Explicar oralment la cronologia pròpia resultant al grup classe.
- Opinar i comparar sobre les cronologies d'altres.

IMPRESINDIBLES. QUI ENS CUIDA?

ACTIVITATS

QUÈ EN SABEM?

Qui ens cuida? En quins espais i en quins moments?

A través de la conversa inicial d'aula plantejem les preguntes. Es registren les respostes i interaccions dels infants i aquests registres serviràn com a instruments d'avaluació inicial.

Fem un tendal de paraules?

Creem a la classe un espai d'on pengi el vocabulari nou o específic que aparegui durant tota l'SA.

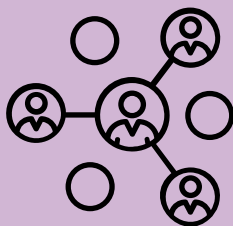
QUÈ HEM APRÈS?

Què passa a casa?

Enganxar les fotografies/dibuix... i posar els noms de les persones que fan les cures en cada moment amb el suport de les famílies.*

Què passa a l'escola?

Enganxar les fotografies/dibuix... i posar els noms de les persones que fan les cures en cada moment amb el suport del personal educatiu.

ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

Vols saber-ne més?

Introduir la paraula IMPRESINDIBLE a través de la deducció, dels sinònims, en contextos coneguts a través de contes, vídeos, exemples.

Podem fer grups de paraules?

Establir criteris de classificació del vocabulari del tendal de paraules.

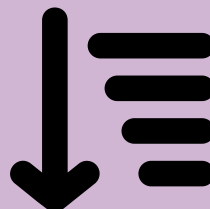
APRELEM NOUS SABERS

Com organitzem les dades?

Disseny de la graella amb l'alumnat, la idea és que els infants decideixen en quins moments es divideix del dia (despertar-se, esmorzar, arribar a l'escola...)

Ens sabem organitzar?

Endreçar la seqüència de forma cronològica per parelles i de forma individual.

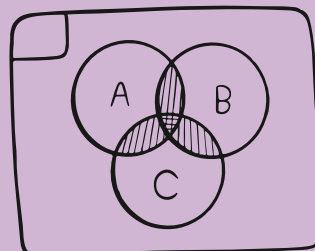
APLIQUEM EL QUE HEM APRÈS

Qui em cuida?

Exposar el treball realitzat per cada alumne/a de forma individual al gran grup (si es considera oportú) tot explicant el dia a dia de cadascú.

Qui ens cuida?

A través de la conversa col·lectiva, després d'escoltar la resta de companys i companyes, arribar a conclusions mitjançant el guiatge de la persona adulta de referència.

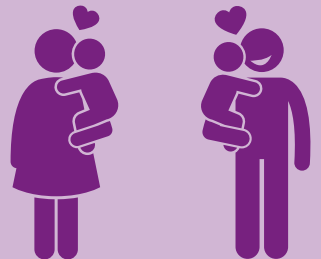

PRIMÀRIA CICLE INICIAL

QUI ÉS PER A TU IMPRESCINDIBLE?

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

- Sensibilitzar sobre la situació invisibilitzada de certs col·lectius de la societat, com les dones.
- Conèixer els trets més representatius de relació amb el grup de convivència més proper.
- Utilitzar la llengua catalana per a comunicar missatges orals i escrits senzills referits a l'àmbit d'experiència més proper.
- Utilitzar la llengua escrita per a comunicar missatges senzills com una forma de manifestar pensaments i sentiments propis i dels altres.

Demaneu als alumnes **que portin una foto** de la persona que **per a ells i elles és "imprescindible"** (fem una mica de guia: pot ser algú de l'escola: la monitora, la cuinera, la dona que ve a netejar l'escola, o la mare, el pare, els germans, els padrins, una amiga, la botiguera...). Quan cada alumne/a duu la seva fotografia en parlem a l'aula. Dediquem a cada alumne/a **l'espai per poder parlar**, s'explicarà per què s'ha triat la persona i la resta de companys podran fer preguntes.

Cada alumne/a de primer haurà de **treballar una frase** i els de segon un petit text que **acompanyarà la fotografia**. (Aquesta frase i el text el treballarem en el racó del llenguatge de l'aula).

Exemples:

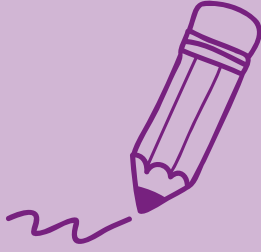
"La Carme, la cuinera de l'escola, fa uns macarrons boníssims"

"Avui l' Encarna ha vingut a netejar l'escola,

Cada dia tenim l'aula i les taules molt netes. Ens saluda quan arriba i coneix gairebé el noms de tots els nens de l'escola".

La frase o el petit text **acompanyarà la fotografia** que es penjarà en el lloc destinat i triat per fer-ho.

Finalment, es realitzarà **un recull de les fotografies** amb el text i es posarà en **un llibre** que es regalarà a la persona "imprescindible". La portada del llibre serà la imatge de la persona "imprescindible".

PRIMÀRIA CICLE MITJÀ

L'ARBRE DE L'AJUDA

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

- **Sensibilitzar sobre la situació invisibilitzada de les dones a nivell social.**
- **Aprofundir en el llenguatge de l'entrevista, per tal de transferir aquests coneixements apresos quan realitzin la pròpia entrevista.**
- **Mostrar una mirada de respecte i cura cap a les dones del seu entorn.**

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

L'activitat proposada versa al voltant de les dones que nenes i nens consideren IMPRESCINDIBLES en el seu dia a dia.

Es proposa **confeccionar un ARBRE DE L'AJUDA**: han d'escriure a les branques de l'arbre el nom de les dones que els ajuden cada dia.

A més, han de **fer una entrevista** a una de les dones i preguntar sobre les tasques que fa i com les viu.

Finalment, enganxar el full de l'entrevista com si fos una fulla a l'arbre.

PRIMÀRIA CICLE SUPERIOR

CANÇONS DENÚNCIA PER LES IMPRESCINDIBLES

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

- **Sensibilitzar sobre la situació invisibilitzada de les dones a nivell social.**
- **Practicar l'escolta activa de cançons, analitzant els seus missatges per tal de prendre consciència del patriarcat i de les seves conseqüències socials.**
- **Aprofundir sobre el fenomen històric de la jornada del 8M i descriure les seves reivindicacions.**
- **Creació d'una obra musical pròpia que té per objectiu trencar estereotips i empoderar les persones del gènere femení.**

ACTIVITAT GRUPAL

VISUALITZACIÓ I ANÀLISI AMB TOTA LA CLASSE DEL
VIDEOCLIP DE LA CANÇÓ DE GRUP DE MÚSICA:

ROBA ESTESA: **"CRIADES"**.

Tractarem, tal com fa la cançó, de criticar les **funcions adquirides i els rols** que ens atorga la societat.

Analitzarem i farem pluja d'idees arran d'escoltar la cançó; què representa per a l'alumnat ser imprescindibles com a dones i **quins estereotips del patriarcat cal trencar i avançar** per a la igualtat.

Precisament, el que fa la cançó és trencar amb els estereotips de deixar enrere els rols de les dones inculcats pel patriarcat i de menystenir-nos i d'aquí, el nom de la cançó: "Criades". Podem elaborar amb una cartolina un treball amb la **pluja d'idees conjunta**.

Aquesta cançó farà obrir el **debat** sobre la importància de no deixar-nos en segon pla i, el **reconeixement que som imprescindibles** en tot, però no resignades a assumir totes les tasques familiars no remunerades i no repartides amb els companys masculins de casa. L'objectiu és entendre que anem cap a aconseguir **models d'igualtat i polítiques al respecte** per a millorar la situació de les dones. També, de fer-nos adonar que l'alumnat ha de fer la **transferència dels valors** apresos i fer èmfasi la importància de les dones en la nostra societat.

ACTIVITAT INDIVIDUAL

A través de triar **una cançó d'estil trap o reggaeton** i amb el text imprès de la lletra han de **reconvertir-la** per tal d'empoderar la dona. **Li canviem la lletra a la cançó** perquè el contingut no sigui la dona com a possessió de l'home. Aquí hi ha una feina de **prendre consciència de quin tipus de música escoltem** i quins *inputs* rebem. És un problema de tots donar-li a la dona certs *inputs* de sexe dèbil.

Aquesta feina elaborada a classe **la posarem en comú**.

Els/les alumnes explicaran **quin paper té la dona a la cançó** (de companyia, de submissió, sexualitzada, d'encarregada de la llar, de la neteja...), si ens agraden aquests rols, si és la realitat, si volem canviar alguna cosa...

Som imprescindibles, però la història ens ha invisibilitzat.

Com a objectiu indagarem del perquè cal celebrar el 8M. Estem en un punt de conscienciar i educar la reivindicació de les millores de les condicions laborals i d'igualtat de drets.

Es poden fer més sessions sobre les cançons actuals de la música. Les activitats tracten **d'entendre el perquè del ressorgiment del feminisme i perquè la lluita** encara té molt recorregut a fer en l'actualitat.

Amb les activitats ens posem com a objectiu fer difusió de la **lluita per la igualtat de drets** i, la didàctica en els centres educatius com a tasca docent. Adonar-se del recorregut que encara hem de fer per l'empoderament de la dona en tots els àmbits, amb l'ambició i l'oportunitat del reconeixement per la igualtat d'oportunitats.

LES QUE FALTEN

OBJECTIUS D'APRENTATGE

- Sensibilitzar sobre la situació invisibilitzada de les dones en algunes professions, com el de la música.
- Valorar i respectar la diferència de gènere i la igualtat de drets i oportunitats.
- Reflexionar sobre els propis sentiments i expressar-los en un espai de seguretat.

ACTIVITAT

Visualització del vídeo

'LAS QUE FALTABAN' (Mafalda 37 min)

Es reparteix un full en blanc perquè durant el visionat es poden **apuntar frases** que els agradin o els cridin l'atenció.

Després del visionat, deixem que l'alumnat s'expressi, llegeixen les frases que han apuntat. **S'agrupen** en algun lloc de la classe persones que han apuntat la mateixa o que estan d'acord en el que diu aquella frase, tothom s'ha de posicionar en algun espai de la classe. Una vegada estan posicionats en espais de l'aula, els deixem expressar.

És important deixar expressar a qui vulgui i respectar a qui no vulgui fer-ho en aquest moment.

Per ajudar -los podem plantejar preguntes com aquestes:

- Què m'ha semblat? Què m'ha fet sentir?
- A part de la música, en quins altres àmbits passa?

TANCAMENT:

Es fa un cercle amb cadires, o asseguts/des al terra, on tothom ha de continuar la frase: "participar en aquesta activitat m'ha aportat ...".

DONES (IN)VISIBLES ALS CARRERS

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

- Reflexionar sobre el poc reconeixement de la dona en el nostre entorn més proper.
- Actuar exercint els drets que té la ciutadania per canviar pràctiques discriminatòries en el propi municipi.
- Proposar noms de dones en el nomenclàtor dels carrers de l'entorn.

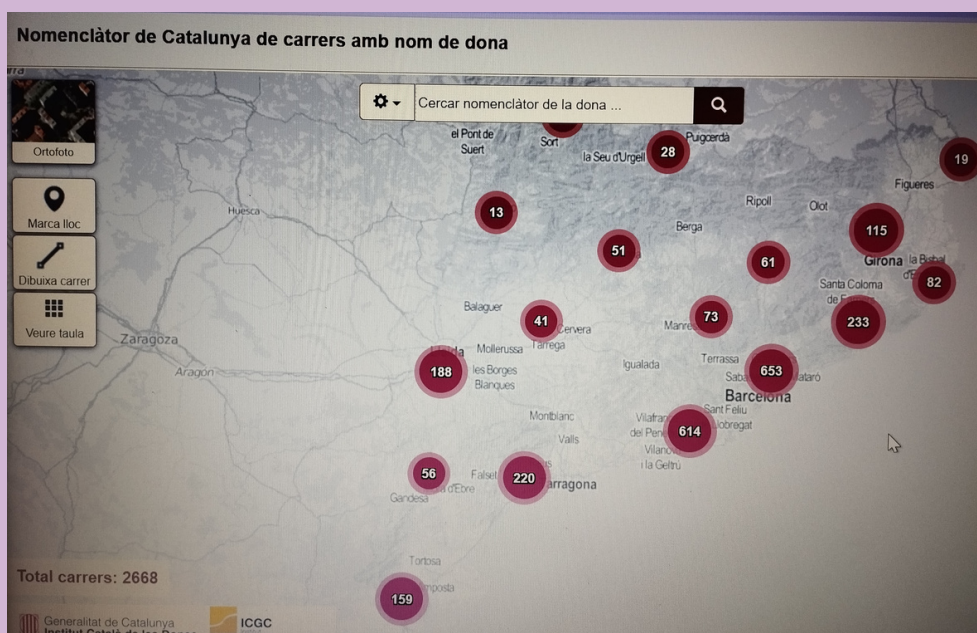
ACTIVITAT

Aquesta activitat mostra **la invisibilitat de les dones que al llarg de la història** han fet grans tasques o gestes, però han estat **ignorades, silenciades o menystingudes** pel simple fet de ser dones.

A fi de prendre consciència de la poca visibilitat de les dones en un context proper com és el municipi on viu l'alumnat, presentarem a classe el **Nomenclàtor municipal** i observarem de manera detallada els noms de dones que tenen els carrers.

Tot seguit, farem un buidatge dels noms de dones del municipi. La situació conclourà amb un encàrrec que cal resoldre en grup.

<http://carrersdones.icgc.cat/icd/index.html#8/41.432/1.857>

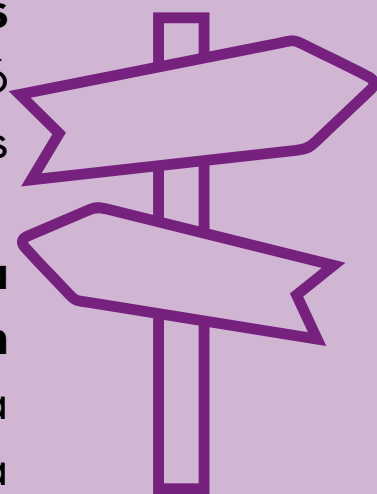

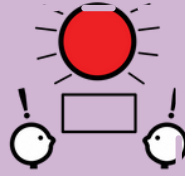
ACTIVITAT

Es tracta d'una aplicació dels aprenentatges en què l'alumnat és requerit a usar i **mobilitzar els aprenentatges adquirits** i usar-los en noves circumstàncies:

Proposar a l'Ajuntament de un **llistat justificat de noms de dones** (sol·licitud al registre d'entrada municipal) per ampliar les del nomenclàtor actual a partir d'una selecció de textos extrets de publicacions locals.

A partir de la idea inicial de cada grup pel que fa a la perspectiva que es té de la visibilitat de dones en el nostre entorn, s'anirà guiant l'alumnat amb **eines de suport per elaborar textos** adequats a la situació comunicativa tenint en compte l'ús correcte de les propietats textuais a partir de models de referència. A banda de combinar **activitats que conviden a la reflexió, l'observació, el diàleg i la creació d'un pensament crític**, es farà una prospecció de la presència de noms de dona en el nomenclàtor de la població a partir del qual l'alumnat tindrà més eines de reflexió i diàleg amb l'objectiu d'aportar propostes de millora i canvi al nomenclàtor oficial.

QUI EM CUIDA A CASA?

QUI RENTA LA MEVA ROBA?

QUI EM PORTA I EM RECULL DE L'ESCOLA?

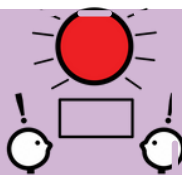

QUI CUINA I EM DONA EL MENJAR?

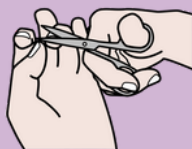

QUI EM CURA FERIDES I EM CUIDA QUAN ESTIC MALALT?

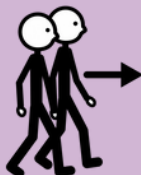
*Material proposat per a fer suport a l'aula a aquell alumnat amb dificultats de comprensió, ja sigui lectora, novínguts, etc.
També pot servir per a treballar el vocabulari segons el nivell del grup.

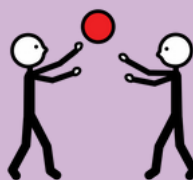
QUI EM CUIDA A CASA?

QUI S'OCUPA DE LA MEVA HIGIENE PERSONAL?

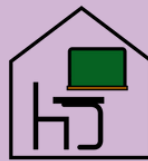
QUI M'ACOMPANYA A DORMIR?

QUI JUCA AMB MI EN EL TEMPS LLIURE?

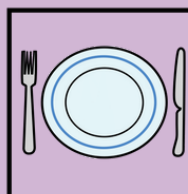
QUI M'AJUDA A FER ELS DEURES I ESTUDIAR?

QUI EM CUIDA A L'ESCOLA?

QUI CUINA EL MEU MENJAR?

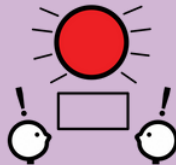
QUI EM DONA EL MENJAR AL MENJADOR?

QUI NETEJA EL LAVABO?

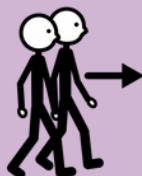
QUI OBRE I TANCA LES PORTES A L'ESCOLA?

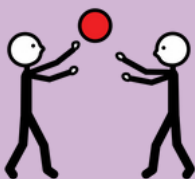
QUI EM CUIDA A L'ESCOLA?

QUI M'AJUDA A PENJAR LA JAQUETA I LA MOTXILLA?

QUI M'ACOMPANYA AL LAVABO?

QUI JUCA AMB MI AL PATI?

QUI M'EXPLICA ELS DUBTES?

*Material proposat per a fer suport a l'aula a aquell alumnat amb dificultats de comprensió lectora, nouvinguts, etc.
També pot servir per a treballar el vocabulari segons el nivell del grup.

QUI EM CUIDA A L'ESCOLA?

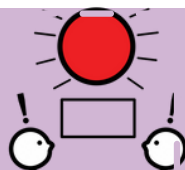
DONA

HOME

NO BINARI

QUI EM CUIDA A CASA?

DONA

HOME

NO BINARI

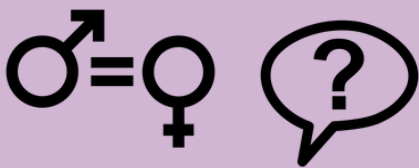
*Material proposat per a fer suport a l'aula a aquell alumnat amb dificultats de comprensió lectora, nouvinguts, etc.
També pot servir per a treballar el vocabulari segons el nivell del grup.

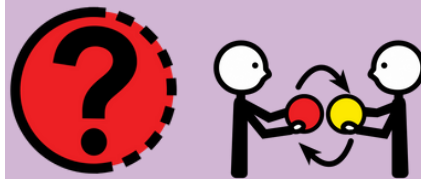
**PER QUÈ
PASSA AIXÒ?**

QUÈ EN PENSES?

**HI HA IGUALTAT
DE GÈNERE?**

COM HO CANVIARIES?

**QUÈ MÉS VOLS
PREGUNTAR?**